

Připomínky veřejného ochránce práv

k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY:

Nemám.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY:

1. K § 3 odst. 7 zákona

Předmětné ustanovení zákona zůstává beze změn. Stanoví povinnost provozovatelům zajišťovat na vlastní náklady opravy a údržbu vodovodních a kanalizačních přípojek uložených v pozemcích, které tvoří veřejné prostranství. Ve své praxi při vyřizování podnětů občanů se opakovaně setkávám s problémy vyplývajícími z neplnění této povinnosti provozovatelů. Tyto situace jsou jen stěží řešitelné, neboť správním orgánům vykonávajícím státní správu na úseku vodovodů a kanalizací není dáno oprávnění autoritativně uložit provozovateli povinnost zajistit opravy a údržbu těchto přípojek a následně při neplnění uložené povinnosti provozovatele sankcionovat. Provedení oprav a údržba přípojek na pozemcích tvořících veřejné prostranství jsou tak v současnosti zcela závislé na vůli provozovatelů. Přitom zůstává nedotčena obecná povinnost vlastníků přípojek vyplývající ze stavebního zákona, tj. udržovat svoji stavbu v dobrém stavebním stavu po celou dobu její existence (pouze jim tak může obecný stavební úřad nařídit udržovací práce na přípojce). Tito vlastníci se za současné právní úpravy mohou domáhat případného vyrovnání s provozovatelem, který se splnění povinnosti plynoucí ze zákona o vodovodech a kanalizacích vyhne, pouze soukromoprávní cestou.

Navrhuji proto nově zakotvit oprávnění vodoprávního úřadu rozhodovat o uložení povinnosti zajistit opravy a údržbu vodovodních přípojek a kanalizačních přípojek podle § 3 odst. 7. Dále navrhuji zakotvit novou skutkovou podstatu správního deliktu spočívající v nesplnění této povinnosti.

Tato připomínka je zásadní.

2. K čl. I bod 39 (§ 11 odst. 2)

Upozorňuji, že v nově navrhovaném ustanovení je užíváno termínu „šedá voda“, jehož definici zákon nepodává. Jedná se o termín slangový, který by, bez přiblížení

jeho obsahu formou definice, mohl v širší veřejnosti vyvolat nejasnosti ohledně jeho významu, resp. jde o termín vycházející z německé normy DIN 4045 (2003).

Navrhuji proto nově vymežit pojem „šedá voda“.

Tato připomínka je zásadní.

3. K čl. I bodu 55 novely (§ 22 odst. 3)

Z mé praxe vyplývá, že institut veřejné služby je správními orgány téměř nevyužíván, a to i v případech, kdy jsou podmínky pro jeho uložení splněny, tj. například v případech dlouhodobého přerušení dodávek vody či odvádění odpadních vod a ohrožení veřejného zdraví. Důvody shledávám v negativním ekonomickém dopadu na orgán veřejné správy, který povinnost veřejné služby uložil. Dle stávající právní úpravy nese veškeré prokázané náklady tento orgán, který nemá ani zpětně nárok na jejich náhradu. Myšlenku řešit hrazení oprávněných nákladů za veřejnou službu proto podporuji. Nedomnívám se však, že by řešení mělo spočívat v přenesení veškerých povinností na soukromý subjekt (rozhodnutím určeného provozovatele), jak navrhovaná právní úprava předpokládá.

Novelou zákona byla opuštěna původní koncepce nesení nákladů vzniklých provozovateli v souvislosti s uloženou povinností veřejné služby. Tyto náklady již nemá hradit orgán veřejné správy, který veřejnou službu uložil, ale de facto přímo rozhodnutím určený provozovatel ze svých prostředků. Tomu sice plyne nárok na úhradu prokázaných nákladů od vlastníka vodovodu nebo přímo od odběratelů (pokud s ním vlastník kanalizace uzavře smlouvu podle § 8 odst. 2), avšak v případě neplnění těchto závazků ze strany vlastníka nebo v případě prodlev s placením vodného a stočného není oprávněn se povinností veřejné služby zprostit. V tom případě ponese provozovatel, kterému je povinnost veřejné služby uložena, veškeré náklady ze svých prostředků. S ohledem na charakter veřejné služby to vnímám jako významné ekonomické zatížení soukromých subjektů (provozovatelů vodovodů a kanalizací) na úkor povinností uložených orgánem státní správy ve prospěch jiných osob.

Shrnuji, že navrhované znění ustanovení § 22 odst. 3 zákona představuje nejen autoritativní přenesení povinnosti služby soukromoprávnímu subjektu (aniž by se tento dopustil protiprávního jednání), ale také přenesení na něj veškeré finanční zátěže s tím spojené, aniž by mu stát ve veřejnoprávní rovině poskytl garanci náhrady vzniklých nákladů. Daný subjekt je tak vystaven situaci, kdy je nucen vymáhat náklady (v případě, že nedochází k dobrovolnému plnění) sám soukromoprávní cestou, ačkoliv povinnost jemu uložená vychází z roviny veřejnoprávní. Domnívám se, že navrhované ustanovení může být v rozporu s Listinou základních práv a svobod.

Tato připomínka je zásadní.

V Brně 23. října 2012

JUDr. Pavel Varvařovský v. r.
veřejný ochránce práv